

Östersunds Gymnasieskola AB  
rektor@ostgy.se

2021-02-12  
Dnr 2019:9815

# Beslut

---

efter kvalitetsgranskning av *Enskilda huvudmäns styrning av det kompensatoriska uppdraget på gymnasiet* vid Östersunds Gymnasieskola AB i Östersunds kommun

## Inledning

---

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av *Enskilda huvudmäns styrning av det kompensatoriska uppdraget på gymnasiet*. Syftet är att granska kvaliteten i styrningen av det kompensatoriska uppdraget hos enskilda huvudmän.

De övergripande frågeställningarna är:

1. I vilken utsträckning har huvudmannen en god analys av skolenhetens kompensatoriska behov?
2. I vilken utsträckning har huvudmannen vidtagit relevanta och kraftfulla kompensatoriska insatser?

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 2.

Granskningen genomförs i 27 enskilda huvudmän. Östersunds Gymnasieskola AB, i Östersunds kommun, ingår i denna granskning.

Skolinspektionen genomförde intervjuer med representanter för Östersunds Gymnasieskola AB 15 och 16 oktober 2020. Intervjuerna genomfördes av utredare Johan Boman och James Sjöström. Till grund för beslutet ligger även huvudmannens insända dokumentation

## Beslut:

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden.

### Bedömningsområde 1 huvudmannens analys

- Huvudmannen behöver utveckla sin analys av hur elevers behov och förutsättningar påverkar deras möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen. Sådana analyser bör syfta till och inriktas mot att förklara orsakerna till skillnader i resultat mellan olika elevgrupper utifrån skolbakgrund, sociala bakgrundsfaktorer och kön samt mellan program och kurser. I detta ingår att huvudmannen kan belägga sina förklaringar empiriskt. Huvudmannens förklaringar till skolresultaten bör också utgå från och relatera till sådant som huvudmannen själv kan påverka, till exempel kvaliteten i undervisningen.

#### Bedömningsområde 2a – huvudmannens åtgärder

- Huvudmannen behöver utveckla sin kompensatoriska styrning så att de åtgärder som riktas mot elever med sämre förutsättningar utgår från en systematisk analys baserad på de underlag som huvudmannen samlar in om elevernas behov och förutsättningar.

#### Bedömningsområde 2b – huvudmannens uppföljning och utvärdering

- Huvudmannen behöver definiera och konkretisera de mål de vill uppnå i sin kompensatoriska styrning. De konkreta mål som sätts bör vidare ha sin utgångspunkt i elevernas behov och förutsättningar. Att huvudmannen sätter upp konkreta mål för åtgärderna underlättar uppföljning och utvärdering av åtgärdernas effekter och ger möjlighet till omprövning av vilka åtgärder som valts.

#### Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 2021-10-15 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen i Lund, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400–2019:9815) i de handlingar som sänds in.

#### Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Skolinspektionen är medveten om att många skolor i dagsläget är påverkade med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Om ni som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning

## Skolinspektionens bedömningar

---

### Huvudmannens analys av skolenhetens kompensatoriska behov

Inom detta bedömningsområde granskar Skolinspektionen i vilken utsträckning huvudmannen har genomfört en välgrundad analys av skolenheternas kompensatoriska behov. En utgångspunkt är att huvudmannens analys av elevernas studieresultat innehåller relevanta förklaringar och belägg för de skillnader som finns. Förklaringarna ska relatera till sådana faktorer som huvudmannen själv kan påverka. Med detta menas att analysen relaterar till hur utbildningen genomförs och till de förutsättningar som rektor och lärare fått av huvudmannen. Skolinspektionen granskar även om huvudmannen i sin analys vägt in aspekter i utbildningens genomförande och förutsättningar som visat sig vara effektiva i ett kompensatoriskt arbete.

### Bedömning av område 1 – huvudmannens analys

**Skolinspektionen bedömer att huvudmannen i låg utsträckning har en god analys av skolenhetens kompensatoriska behov.** Granskningen visar att huvudmannens analys av variationer i studieresultaten är begränsade, exempelvis så görs ingen analys av skillnader i studieresultaten mellan män och kvinnor. Granskningen visar även att huvudmannen har information om elevernas behov och förutsättningar, men att denna kunskap i begränsad omfattning används för att analysera hur dessa påverkar studieresultaten och elevernas möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen. Vidare visar granskningen att huvudmannens analys omfattar vissa aspekter i utbildningens genomförande och förutsättningar som har särskild betydelse för att arbeta kompensatoriskt. Granskningen visar att huvudmannens förklaringar och belägg i analysen är begränsade avseende hur studieresultaten relaterar till utbildningens genomförande och de förutsättningar som rektorn och lärarna får.

#### ***Huvudmannens analys och förklaringar till variationer i studieresultaten.***

Granskningen visar att huvudmannens analys av variationer i studieresultaten är begränsade, exempelvis så görs ingen analys av skillnader i studieresultaten mellan män och kvinnor. Vidare saknas ett analysarbete som fokuserar på att undersöka såväl högre som lägre studieresultat för att identifiera förklaringar till skillnader i resultat mellan exempelvis program eller kurser. De analyser av studieresultaten som framgår av intervjuer och av skolans systematiska kvalitetsarbete för läsåret 2019-2020 är i huvudsak beskrivande och saknar empiriska belägg.

Huvudmannen uppger i intervju att de följer elevernas betyg på kursnivå under gymnasiestudierna och att de även till viss del tittar på elevernas meritvärde från grundskolan. Vidare framgår av intervjun att huvudmannen i samband med höstlovet följer upp om skolan signalerar att det finns elever som inte klarar studierna samt att de på styrelsemötena, som hålls varje månad, kontinuerligt följer hur många elever som riskerar ej godkända betyg. Huvudmannen berättar att de ser ett samband mellan dåliga betyg och frånvaro och att detta område har varit ett föremål för granskning samt att de har fokuserat på hur lärare ska följa upp och flagga frånvaro till föräldrarna. Rektorn uppger att skolan i sitt analysarbete tittar på betyg, närvaro och antal elever som tar gymnasieexamen. Vidare säger rektorn att skolan inte riktigt har fått in en systematik i hur de ska använda meritvärdet i sin analys.

Huvudmannen uppger att de över åren kan se att vissa kurser har högre snittbetyg och andra har lägre snittbetyg. Rektorn uppger att skolan inte undersöker orsaker till högre eller lägre studieresultat i sin analys och att han anser att skolan kan göra mer avseende analyser av studieresultat. På fråga från Skolinspektionen om huvudmannen har gjort någon analys av varför fler elever på yrkesprogram än på högskoleförberedande program klarar sitt gymnasiearbete svarar de att de inte har gjort någon direkt analys av detta. Huvudmannen uppger att de ser att de svagaste eleverna på de högskoleförberedande programmen i regel har betyget F i flera kurser som exempelvis svenska 3 och inte bara på gymnasiearbetet. Vidare så uppger huvudmannen att de inte tror att eleverna på de teoretiska programmen får adekvat hjälp när det gäller att göra vetenskapliga arbeten och att de har diskuterat vetenskapligt skrivande och haft läslyftet med lärarna. Huvudmannen ser detta som ett utvecklingsområde för lärarna och deras förhoppning är att lärarna genom läslyftet ska utveckla detta arbete så att de bättre kan hjälpa eleverna att klara gymnasiearbetet.

Huvudmannen har inte gjort någon analys av skillnader i studieresultaten mellan män och kvinnor eftersom de anser att de har för få män på skolan för att kunna göra den jämförelsen. Vidare säger rektorn att enskilda lärare analyserar skillnader i studieresultat mellan könen, men att det inte sammanställs i tabellform och att han inte heller tror att huvudmannen har gjort det.

Rektorn uppger att han har delegerat till lärarna att utifrån en mall genomföra en utvärdering när de har avslutat en kurs. Lärarna ska enligt rektorn i denna utvärdering fundera över måluppfyllelsen i kursen, resultat uppdelat på kön och om de har hunnit bearbeta det centrala innehållet. Det görs dock ingen sammanställning på huvudmannanivå av de resultaten. Rektorn uppger att kursanalyserna i huvudsak används för att lärarna ska arbeta med sin egen utveckling och att han följer upp detta i samband med lönesamtal.

***Huvudmannens analys av elevernas behov och förutsättningar***

Granskningen visar att huvudmannen har information om elevernas behov och förutsättningar, men att denna kunskap i begränsad omfattning används för att analysera hur dessa påverkar studieresultaten och elevernas möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen. Exempelvis så beaktar huvudmannen inte elevers sociala bakgrundsfaktorer.

Rektorn berättar att arbetet med att ta reda på elevernas behov och förutsättningar bygger på överlämningar och introduktionssamtal. Fokus är enligt rektorn på att få så bra underlag om tidigare skolgång som möjligt samt vilka mål som eleverna har och varför de har valt den utbildning som de har valt. Vidare så berättar rektorn att skolan när kurserna börjar gör uppstartsanalyser i svenska, engelska och matematik. Rektorn uppger att han tycker att skolan har en god bild av elevernas behov och förutsättningar. Huvudmannen uppger att de tar del av de uppstartsanalyser där det har framkommit att eleverna har behov och att de då ofta deltar i diskussioner gällande resursfördelning och vem i personalen som ska göra vad med vilken elev. På fråga från Skolinspektionen om huvudmannen kan se några samband mellan elevernas behov och förutsättningar och studieresultaten så svarar de att de har tänkt på om det går att förändra beteenden som eleverna har skapat under sin tidigare skolgång. Som exempel tar de upp att det inte är så lätt att få med elever på idrotten som kommer med betyget F i idrott och hälsa från grundskolan och att de upplever denna problematik som ett arv från tidigare skolgång.

I intervju berättar rektorn vidare att skolan i analysen inte använder sig av sociala bakgrundsfaktorer såsom invandrarbakgrund och föräldrarnas utbildningsbakgrund. Rektorn uppger att detta beror på att skolan skulle behöva få stöd kring hur man kan arbeta med dessa data.

***Aspekter i analysen av särskild betydelse för att kunna arbeta kompensatoriskt***

Granskningen visar att huvudmannens analys omfattar vissa aspekter i utbildningens genomförande och förutsättningar som har särskild betydelse för att arbeta kompensatoriskt. Huvudmannen har underlag som visar utlagd undervisningstid, arbetet med studie- och yrkesvägledning samt fördelning av lärarresurser och gör vissa analyser av hur dessa aspekter påverkar elevernas möjligheter att nå målen. Exempelvis så har huvudmannen analyserat möjliga justeringar i arbetet med att ge anpassningar till elever i behov av stöd.

Huvudmannen uppger att de till viss del har ett underlag av elevernas behov av särskilt stöd, men att det finns en osäkerhetsfaktor eftersom det inte finns någon systematik som gör att huvudmannen automatiskt får ta del av uppdaterad statistik avseende antalet åtgärdsprogram. Huvudmannen uppger att detta hade kunnat fungera bättre, men att de samtidigt har en bred bild av hur man ska arbeta med anpassningar och stöd. Vidare berättar huvudmannen att de i flera år har arbetat för att rektorn och lärarna ska förstå att anpassningar ska ske i klassrummet och att

det är undervisningen som är avgörande för att eleverna ska lyckas i skolan. Huvudmannen uppger att de önskar att rektorn skulle auskultera mer för att på så sätt få igång pedagogiska diskussioner om hur man som lärare gör Anpassningar i klassrummen. Vidare berättar huvudmannen att de har diskuterat på skolan att elever i huvudsak ska ges stöd i klassrummet, men att det råder delade meningar om detta och att det behövs en samsyn om att elever inte ska exkluderas.

Angående undervisningstiden uppger huvudmannen att de använder den garanterade undervisningstiden för yrkesprogrammen på 2430 timmar som norm för alla program och att de därmed har en god marginal. Vidare uppger huvudmannen att de genom åren har provat att fördela mer undervisningstid på kurser som eleverna har svårt att klara exempelvis i matematik 1 och svenska 3, men att det inte föll väl ut. Numera håller de på att det ska vara likvärdigt mellan kurserna. Vidare uppger huvudmannen att de har en öppen diskussion med lärarna om undervisningstiden och att kurser kan ges mer tid om det behövs. Huvudmannen uppger vidare att de inför detta läsåret har lagt in ett antal schemabrytande dagar under läsåret för att säkerställa att eleverna är i fas med sina studier.

Huvudmannen uppger att skolans två förstelärare detta läsår har i uppdrag att tillsammans med elevhälsan gå igenom vilka elever som behöver stöd. Rektorn berättar att förstelärarna har kvar delar från föregående läsårs uppdrag gällande läsläsflytet och kollegialt lärande som de ska fortsätta arbeta med detta läsår. En av förstelärarna är enligt huvudmannen ansvarig för de högskoleförberedande programmen och en för de yrkesförberedande programmen. Huvudmannen berättar att förstelärarna i samråd med kollegorna bestämmer hur man använder tvåläraarsystemet bäst utifrån elevernas behov och om det behöver göras ändringar så ansvarar förstelärarna för att de görs. Rektorn uppger att behörigheten bland lärarna är god och att skolan arbetar för att alla lärare ska bli behöriga på sikt. I de tre ämnen som rektorn uppger att skolan saknar behöriga lärare så har lärarna enligt rektorn god pedagogisk erfarenhet och rektorns uppfattning är att det fungerar väl.

Huvudmannen berättar att skolans studie- och yrkesvägledning i år har förändrats och uppdraget delas numera på flera personer. Den lärare som tidigare arbetade som studie- och yrkesvägledare på 60 procent tar fortsatt vissa delar av uppdraget och en av de intervjuade representanterna för huvudmannen tar andra delar medan kontakter med andra skolor sköts av rektorn. På fråga från Skolinspektionen om det sker någon riktad fördelning utifrån elevers behov, som exempelvis till elever på introduktionsprogram, så svarar huvudmannen att så inte sker men att huvudmannen för diskussioner med de mentorer som ansvarar för dessa elever.

#### ***Förklaringarna i analysen som relaterar till utbildningens genomförande och de förutsättningar som ges***

Granskningen visar att huvudmannens förklaringar och belägg i analysen är begränsade avseende hur studieresultaten relaterar till utbildningens genomförande och de förutsättningar som rektorn och lärarna får. Huvudmannen har inga förklaringar

till vad studieresultaten beror på kopplat till undervisningen utan redogör endast för olika tänkbara orsaker. Vidare är huvudmannens analyser på området vaga och inte tydligt grundade i empirisk fakta.

Det framgår av intervju med huvudmannen att de ser ett behov av mer information om undervisningens kvalitet. Rektorn uppger att han tar del av lärarnas kursanalyser och att han har implementerat tvålärarskap i kurser där det finns större behov hos eleverna. På fråga från Skolinspektionen om huvudmannen har tagit del av de kursanalyser som lärarna genomför så svarar de att de tidigare har fått denna information, men att de inte fick den det senaste läsåret.

När det gäller undervisningens genomförande så säger huvudmannen att de upplever att det finns bekymmer med matematiken och att de vill se vad som felar. Huvudmannen har funderat över om det kan vara mycket mekanisk matematikundervisning och att man därmed behöver diskutera hur man kan få till ett mer levande klassrum där man pratar matematik istället för att bara sitta tysta och räkna. Därför så funderar de på om det kanske behövs ett matematiklyft. Vidare så uppger huvudmannen att de elever som de upplever lyckas på skolans introduktionsprogram är de elever som kommer direkt ifrån grundskolan till gymnasiet. Om eleverna tidigare har gått på en annans skolas introduktionsprogram så upplever de att det inte går bra eftersom de har skapat ett negativt beteende som innebär att de inte prioriterar att klara de ämnen som de behöver för behörighet till ett nationellt program. Rektorn uppger att han inte har gjort någon analys avseende vilka framgångsfaktorer som finns i undervisningen på skolan.

Vad gäller de förutsättningar som huvudmannen ger till lärarna så lyfter huvudmannen att de har infört tvålärarsystem, vilket enligt huvudmannen har inneburit att de har satsat stora resurser för att möjliggöra kollegialt samarbete och anpassningar i klassrummen. Vidare så lyfter huvudmannen att lärarna har frågat efter mer egen tid till konferenser. Rektorn uppger att huvudmannen aktivt söker återkoppling avseende tilldelade resurser och att de har avstämning varje månad. Som exempel tar rektorn upp att huvudmannen vill veta om tvålärarsystemet används eller inte och på vilket sätt som det används.

#### **Identifierat utvecklingsområde**

Skolinspektionens granskning visar att huvudmannens analys av skolenhetens kompensatoriska behov är mycket begränsad. Huvudmannen gör inte systematiska och strukturerade analyser av studieresultaten och inte av elevernas behov och förutsättningar påverkar elevernas möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen eller av hur studieresultaten relaterar till undervisningens genomförande.

- Huvudmannen behöver utveckla sin analys av hur elevers behov och förutsättningar påverkar deras möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen. Sådana analyser bör syfta till och inriktas mot att förklara orsakerna till skill-

nader i resultat mellan olika elevgrupper utifrån skolbakgrund, sociala bakgrundsfaktorer och kön samt mellan program och kurser. I detta ingår att huvudmannen kan belägga sina förklaringar empiriskt. Huvudmannens förklaringar till skolresultaten bör också utgå från och relatera till sådant som huvudmannen själv kan påverka, till exempel kvaliteten i undervisningen.

## Huvudmannens kompensatoriska insatser

Inom detta bedömningsområde granskas först (2a) i vilken utsträckning huvudmannen, genomför relevanta och kraftfulla kompensatoriska åtgärder. Huvudmannen ska tydligt kunna motivera sin resurstilldelning och den kompensatoriska styrningen ska utgå från en analys av behoven. Vidare ska huvudmannen se till att skolenheterna har resurser för att vidta de kompensatoriska åtgärder som behövs för att eleverna ska ha möjlighet att nå utbildningens mål.

Vidare granskas (2b) i vilken utsträckning huvudmannen tydligt visar på vilket sätt de kompensatoriska åtgärderna förväntas bidra till att eleverna når utbildningens mål och att huvudmannen löpande följer upp att de kompensatoriska åtgärderna leder till faktiska förbättringar.

### Bedömning av område 2a – huvudmannens åtgärder

**Skolinspektionen bedömer att huvudmannen i låg utsträckning har vidtagit kompensatoriska åtgärder utifrån vad analysen av skolenhetens kompensatoriska behov visar.** Granskningen visar att huvudmannen till viss del kan motivera hur tilldelningen av resurser påverkats av elevers olika förutsättningar och behov. Granskningen visar vidare att huvudmannen genomför vissa åtgärder som har förutsättningar att ge kompensatoriskt stöd, men att dessa inte utgår från en välgrundad analys av elevernas behov och förutsättningar.

#### *Huvudmannens motivering till tilldelning av resurser*

Granskningen visar att huvudmannen till viss del kan motivera hur tilldelningen av resurser påverkats av elevers olika förutsättningar och behov. Gällande tilldelningen av tjänster i elevhälsan uppger huvudmannen att de till viss del utgår från hur behovet ser ut men att de också tittar på generell statistik kring exempelvis hur mycket skolsköterska som behövs till ett visst elevantal. Huvudmannen ger även exempel på att de har utökat elevhälsan när de har upplevt behov av detta. Vidare uppger huvudmannen att de deltar i diskussioner kring resursfördelning och vem i personalen som ska göra vad med vilken elev. Huvudmannen beskriver att de oftast redan i samband med tjänsteplaneringen har förberett hur resurserna ska fördelas. Vidare uppger huvudmannen att det finns en flexibilitet i resurstilldelningen och att de kan göra förändringar. Därutöver så lyfter huvudmannen att det finns en ekonomisk buffert som har möjliggjort satsningen på tvåläraarsystem. Vidare så

uppgger huvudmannen att de alltid har sett till att den utrustning som eleverna behöver finns på plats. Gällande tilläggsbelopp så uppgger huvudmannen att de inte inväntar besked från kommunerna utan sätter in stödet innan de får ett besked. Som exempel nämner huvudmannen att de har byggt om ett klassrum för en hörselskadad elev utan att få någon ersättning för detta, att elever har fått gå ett fjärde år utan ersättning till skolan samt att de har anställt en assistent till en elev utan att de vet om de kommer att kompenseras för detta. Huvudmannen uppgger att de försöker att vara snabba med att se till att resurserna finns men att de anser att det är en jobbig situation att inte ha något inflytande i processen gällande tilläggsbelopp. Rektorn uppgger att han tycker att det finns en flexibilitet i huvudmannens tilldelning av resurser utifrån elevernas behov.

#### ***Huvudmannens kompensatoriska åtgärder***

Granskningen visar att huvudmannen visserligen genomför vissa åtgärder som har förutsättningar att ge kompensatoriskt stöd, men att dessa inte utgår från en välgrundad analys av elevernas behov och förutsättningar.

Som exempel på insatser som huvudmannen har genomfört för elever med sämre förutsättningar nämns studiehandledning på modersmål på arabiska och persiska till elever i behov av det, assistentstöd och skrivhjälp till en enskild elev. På fråga från Skolinspektionen om huvudmannen har satt in någon kompensatorisk insats som gynnar en större elevgrupp så svarar de att de inte har någon fast plan för varje år utan att de ändrar i schemat och tar hänsyn till varje elevs behov. Vidare uppgger huvudmannen att de har satt in tvåläraarsystemet i vissa kurser för att nå högre måluppfyllelse och åstadkomma en bra undervisning. Huvudmannen uppgger att de har sett att tvåläraarsystemet i engelska och matematik har inneburit en stödeffekt i undervisningen samt att det gynnar elever som behöver anpassningar i klassrummet.

Huvudmannen uppgger att beslut om kompensatoriska åtgärder sker utifrån samtal mellan lärare och rektor, vilket enligt huvudmannen leder till att allt inte blir dokumenterat. Huvudmannen betonar att det alltid finns ett resonemang kring insatserna men att de upplever att skolans litenhet är ett dilemma som kan innebära att det går för snabbt att göra en korrigering. Huvudmannen uppgger att det skulle behövas mer underlag och fler parametrar behöver beaktas innan man kommer fram till åtgärderna.

#### **Identifierat utvecklingsområde**

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens kompensatoriska åtgärder inte är tydligt förankrade i en välgrundad analys av elevernas behov och förutsättningar. Även om huvudmannen ger exempel på hur de arbetar för att eleverna ska ges möjlighet att nå utbildningens mål, så finns det en risk att dessa åtgärder inte är tillräckligt träffsäkra för att ge ett relevant kompensatoriskt stöd.

- Huvudmannen behöver utveckla sin kompensatoriska styrning så att de åtgärder som riktas mot elever med sämre förutsättningar utgår från en systematisk analys baserad på de underlag som huvudmannen samlar in om elevernas behov och förutsättningar.

## Bedömning av område 2b – huvudmannens uppföljning och utvärdering

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen i låg utsträckning följer upp åtgärder för att se vilken effekt de har i huvudmannens kompensatoriska styrning. Granskningen visar att huvudmannen inte har definierat och konkretiserat de mål som de vill uppnå med sin kompensatoriska styrning. Granskningen visar också att huvudmannen inte aktivt och löpande följer upp de åtgärder som är tänkta att bidra till att elever med sämre förutsättningar når utbildningsmålen för att försäkra sig om att de är relevanta och tillräckliga.

### *Huvudmannens förväntningar på de kompensatoriska åtgärderna*

Granskningen visar att huvudmannen inte har definierat och konkretiserat de mål de vill uppnå med sin kompensatoriska styrning. Av skolans inskickade systematiska kvalitetsarbete för läsåret 2019-2020 framgår att det saknas definierade och konkretiserade mål avseende vad huvudmannen vill uppnå med sin kompensatoriska styrning. I intervju uppger huvudmannen exempelvis att deras förhoppning med insatsen med tvåläraresystem i vissa kurser är att insatsen ska leda till att eleverna når bättre studieresultat. Rektorn uppger att han anser att skolan många gånger inte tar analysen till nästa nivå och sätter upp målsättningar. Som exempel nämner rektorn att skolan har en målbild att man inte vill se någon återkommande frånvaro hos eleverna men att man inte sätter upp några mål på området.

### *Huvudmannens uppföljning av de kompensatoriska åtgärderna*

Granskningen visar att huvudmannen inte aktivt och löpande följer upp de åtgärder som är tänkta att bidra till att elever med sämre förutsättningar når utbildningsmålen för att försäkra sig om att de är relevanta och tillräckliga. Huvudmannen uppger att de behöver bli mer noggranna med att följa upp och utvärdera verksamheten. Exempelvis säger de att de måste följa upp och se hur tvåläraresystemet genomförs och vilka effekter det får. Rektorn uppger att det finns en plan för att skolan tydligare ska kunna följa måluppfyllelse, betygsstatistik och närvaro i skolans nya lärplattform. Detta menar rektorn kommer leda till att det blir lättare att följa upp, dels genom möjligheten att använda statistik men också genom att lärplattformen kommer att synliggöra de viktigaste frågorna.

## Identifierat utvecklingsområde

Skolinspektionens granskning visar att huvudmannen inte har definierat och konkretiserat de mål de vill uppnå i sin kompensatoriska styrning. Det framgår också

att huvudmannen inte har några utarbetade former för en regelbunden uppföljning av de åtgärder som syftar till att kompensera för elever med sämre förutsättningar.

- Huvudmannen behöver definiera och konkretisera de mål de vill uppnå i sin kompensatoriska styrning. De konkreta mål som sätts bör vidare ha sin utgångspunkt i elevernas behov och förutsättningar. Att huvudmannen sätter upp konkreta mål för åtgärderna underlättar uppföljning och utvärdering av åtgärdernas effekter och ger möjlighet till omprövning av vilka åtgärder som valts.

#### På Skolinspektionens vägnar

**X** Maria Nyman

---

Beslutsfattare

Signerat av: Maria Nyman

**X** Johan Boman

---

Föredragande

Signerat av: Johan Boman

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:  
<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-inspektion/huvudmans-styrning-av-det-kompensatoriska-uppdraget-pa-gymnasiet>

## Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter

---

Östersunds gymnasieskola AB är huvudmanför Östersunds gymnasieskola, belägen i Östersunds kommun. Skolenheten erbjuder utbildning inom det yrkesförberedande programmet barn- och fritidsprogrammet, samt de högskoleförberedande programmen ekonomiprogrammet, humanistiska programmet, naturvetenskapsprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet. Skolenheten har cirka 170 elever, skolans största program med cirka 95 elever är barn- och fritidsprogrammet. Skolenheten erbjuder även introduktionsprogrammet programinriktat val. Skolenheten leds av rektor.

Vid betygssättningen våren 2019 nådde skolenhetens avgångselever en genomsnittlig betygspoäng om 14 och 77,8 procent av eleverna gick ut med gymnasieexamen.

## Bilaga 2: Författningsstöd

---

Skollagen (2010:800)

1 kap. 4 § andra stycket

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

1 kap. 9 §

Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

2 kap. 8 §

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

4 kap. 3 §

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

4 kap. 5 §

Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

4 kap. 6 §

Det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska dokumenteras.

4 kap. 7 §

Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Förarbeten

Prop. 2009/10:165, s. 203, 221 f och 302-307

Prop. 2013/14: 148, s. 19 f

## Bilaga 3: Mall för huvudmannens redovisning

### Bedömningsområde 1 – huvudmannens analys

- Huvudmannen behöver utveckla sin analys av hur elevers behov och förutsättningar påverkar deras möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen. Sådana analyser bör syfta till och inriktas mot att förklara orsakerna till skillnader i resultat mellan olika elevgrupper utifrån skolbakgrund, sociala bakgrundsfaktorer och kön samt mellan program och kurser. I detta ingår att huvudmannen kan belägga sina förklaringar empiriskt. Huvudmannens förklaringar till skolresultaten bör också utgå från och relatera till sådant som huvudmannen själv kan påverka, till exempel kvaliteten i undervisningen.

### Bedömningsområde 2a – huvudmannens åtgärder

- Huvudmannen behöver utveckla sin kompensatoriska styrning så att de åtgärder som riktas mot elever med sämre förutsättningar utgår från en systematisk analys baserad på de underlag som huvudmannen samlar in om elevernas behov och förutsättningar.

### Bedömningsområde 2b – huvudmannens uppföljning och utvärdering

- Huvudmannen behöver definiera och konkretisera de mål de vill uppnå i sin kompensatoriska styrning. De konkreta mål som sätts bör vidare ha sin utgångspunkt i elevernas behov och förutsättningar. Att huvudmannen sätter upp konkreta mål för åtgärderna underlättar uppföljning och utvärdering av åtgärdernas effekter och ger möjlighet till omprövning av vilka åtgärder som valts.

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdena:

Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: